Roechama
Nieuwsbrief december 2022

"Samen Oekraïne beschermen"

De HEERE is mijn licht en mijn heil, voor wie zou ik vrezen? - Psalm 27:1a

Nogmaals vier reizen

Er vindt een gruwelijke oorlog plaats in het land waar we al zoveel jaar Joodse mensen helpen. Het voelt alsof familieleden in gevaar zijn; zij hebben onze hulp, ondersteuning en aandacht en gebeden nu dubbel hard nodig. In het voorjaar werden er al drie reizen in oorlogstijd gemaakt. En nu zijn er nogmaals vier reizen naar Oekraïne gemaakt: drie keer een hulptransport, één in juli, één in oktober en één in november; en een klusreis, ook in oktober. In juli maakten we als team, bestaande uit Hans en Aize in één busje en Wim en Ria in een ander busje, een tour langs de plaatsen Rivne, Chmelnitski en over de Karpaten nog langs Uzgorod. In oktober bleven we in Transkarpatië en bestond het team uit Roel, Cora en Bapke in één busje en Wim en Ria in het andere busje. In november reisden Arie, Marian, Marloes, Wim en Ria in twee busjes naar Rovno, Vinnitsa, Chmelnitski en Uzgorod. Deze drie reizen zaten de busjes vol hulpgoederen; tevens bezochten we op deze reizen veel gesponsorde gezinnen. De klusreis ging ook naar Transkarpatië en werd verzorgd door het klusteam Bas en Marienel.

In juli was de situatie stabieler dan in oktober, omdat de Russen in oktober begonnen waren met hun 'energieterreur', waarbij tientallen raketten in steden door heel Oekraïne energiecentrales beschadigden. Al was het in de provincie Transkarpatië betrekkelijk veilig, omdat er geen raketten waren neergekomen, het luchtalarm zorgde toch steeds voor de daarbij horende onrust, zorg en overlast. Winkels gaan direct dicht, bussen stoppen en laten mensen uitstappen, kinderen op scholen moeten naar de schuilkelder. Daarbij kwam het nieuwe ongemak dat steeds delen van het land zonder elektriciteit zitten, ook in Transkarpatië. Dan is er dus geen licht en werken de meeste verwarmingsinstallaties ook niet. Een paar bezoeken zaten we daarom ook in het donker bij kaarslicht rondom te tafel. In november was dit nog vele malen erger. Er was ´s avonds geen straatverlichting meer en de stroom viel lang en vaak uit. Daarbij kwam nog dat het hevig sneeuwde, wat kou en ongemak meebracht voor de bevolking.

In dit verslag nemen we jullie weer mee naar Oekraïne. Aan de hand van foto's en verslagen brengen we jullie op de hoogte van de situatie in het land en van het wel en wee van de gesponsorde gezinnen. Ook laten we zien welke hulp we hebben kunnen geven. Dit alles dankzij jullie financiële steun, hulp en gebeden.

Reis in juli

Oude bekenden
In Rivne ontmoetten we de twee gezinnen, die voor een paar maanden in Nederland in een gastgezin hadden doorgebracht. De keer ervoor hadden wij hen terug gebracht naar Rivne. We hadden nog een fiets voor één van hen bij ons. Het was fijn om elkaar weer te ontmoeten.
De leider van de Joodse gemeenschap Genna, ons contactpersoon in Rovno, liet ons het nieuwe kantoor van Chesed zien. Omdat Roechama ook bijgedragen heeft aan de kosten hangt er een plaquette van Stichting Roechama.

Chesed Rovno

Weerzien

Afscheid van Sergey

Nathan demonstreert wat hij meeneemt naar de schuilkelder

Zware raketaanval
Sergey uit Vinnitsa, die vijf maanden in Nederland had doorgebracht, was meegereisd. In Slavuta zetten we hem op de bus. Hij reisde verder naar Vinnitsa. Daar heeft hij zijn werk als bewaker van het Chesed gebouw. Als hij langer in Nederland bleef, zou hij zijn baan verliezen. Onderweg van Chmelnitski naar Uzgorod hoorden we dat er die morgen een zware raketaanval op Vinnitsa geweest was, daarbij vielen minstens 40 doden. Sergey belde ons direct; hij woont een paar kilometer van de plek af en was alleen erg geschrokken.

Altijd één volk geweest…
Nathan is nog maar 53 jaar, maar tobt erg met zijn gezondheid. Zijn vader overleed aan corona. Nathan heeft altijd een tas klaarstaan voor als het luchtalarm gaat en de hele portiek, 30 tot 40 mensen, naar de schuilkelder gaat: *"We wonen maar 60 kilometer van Wit-Rusland, we hebben allemaal drang om te overleven"* Nathan kan het nog steeds niet bevatten: *"Niemand was voorbereid, we zijn altijd één volk geweest. Ik praat ook altijd Russisch."*

Alles wat u in het gebed vraagt
In Sjepetovka bezochten we het gezin van Sergey. Deze 52-jarige vader van drie kinderen had juist gehoord dat hij kanker heeft en dat het ook al uitgezaaid is. Hij slikte al chemo en zou een operatie krijgen. Sergey leeft eigenlijk ook zonder God. We hadden onderweg op een billboard Mattheüs 21:22 gelezen. Dat bracht Ria op de gedachte het verhaal van de verzetsheld Durk Sprik te vertellen. In de oorlog vreesde hij in de Leeuwardse gevangenis - als ongelovige - voor de martelingen van de Duitsers en wilde zelfmoord plegen. Een bewaker gaf hem een Bijbel, die hij aanvankelijk in de hoek smeet, maar toch opraapte en opensloeg… en wel bij Mattheus 21:22: *"En alles wat u in het gebed*

Bij Sergey thuis

vraagt, in geloof, zult u ontvangen." Durk had alleen geloof voor overplaatsing en God verhoorde dit gebed. Zo werd hij niet gemarteld. We baden voor het gezin, zijn vrouw Natasja was heel erg ontroerd!

Explosies allemaal gehoord

Bella woont in Starokonstantinov. Zij heeft jarenlang voor Chesed gewerkt en ook jarenlang voor haar zieke man gezorgd. Toen de oorlog begon, waren er heel veel angstige momenten: *"Vliegtuigen vlogen heel laag over, we hebben twee militaire objecten in de buurt, ik heb de explosies allemaal gehoord. Heel veel Joden uit Slavoeta zijn weggegaan naar Duitsland of Israël, ik ben gebleven, maar ik heb wel alles klaarstaan"*, zo vertelde zij.

Met Bella

De enige die werkt

Sergey, zijn vrouw Natasja en hun dochter Jana wonen in een kleine flat. Ook Sergeys moeder woont bij hen; zij brak onlangs haar heup. Sergei is nog maar 49 jaar maar tobt ook met zijn gezondheid. Hij is diabeet, heeft last van veel allergieën en lijdt aan artrose: *"Het begon in mijn arm, toen mijn been en in 2015 brak ik mijn arm."* Natasja is de enige die werkt, als verkoopster in de supermarkt.

Natasja en Sergey

Ze geven echt om ons

In Chmelnitski bezochten we Ira. Wat was ze blij! Ze vertelde dat de nacht ervoor de sirene voor het alarm weer gegaan was: *"In het begin van de oorlog ging ik ook naar de schuilkelder, maar doordat ik me haastte ben ik gevallen. Twee mannen moesten mij optillen. God heeft mij echt bewaard, zodat ik niets gebroken heb. Daarna ben ik niet meer naar de kelder gegaan."* Ira roemde Chesed: *"Ze geven niet alleen hulp, maar wij voelen dat ze echt om ons geven."*

Ira

Geboren na vaders dood

Lena werd weduwe toen ze dertig jaar was. Haar Joodse man stierf door een bloedstolsel in zijn hart. Hun zoontje, Jacob, werd na zijn vaders dood geboren. Lena is massagetherapeut, maar heeft geen inkomen, omdat ze voor zichzelf werkt. Soms verdient ze wat door kinderen bijles te geven. We gaven haar het boek de Schuilplaats en een kinderbijbel.

Jacob

Overleden aan corona

We bezochten nog een jonge weduwe, Vasilina, die alleen met haar twee dochters, Liza van 17 en Arina van 12 jaar, achterbleef. Haar man is gestorven in 2020 aan corona. Vasilina´s moeder is naar Israël vertrokken toen de oorlog begon. Haar vader is gebleven. Hij zei: *"Ik ben de enige man die de meisjes moet beschermen."*

Vasilina en Arina

Zoveel mensen omgekomen

Arkady is een vrolijke man, van jongs af heeft hij als Joodse jongen zich met volksdansen bezig gehouden. Hij heeft nu veel gezondheidsproblemen: *"Ik heb drie keer corona gehad. Ik heb 40 dagen in het ziekenhuis gelegen."* Hij ondervindt nu nog de gevolgen. De oorlog met zijn verschrikkingen raakt hem ook heel erg: *"Zoveel mensen zijn er omgekomen en waar is het voor nodig?"* Zijn vrouw Valentina heeft ook corona gehad. De boeken Schuilplaats en Waarom ik? zijn achter gelaten.

Ze sliepen op de grond

Vladimir en zijn vrouw Olga hebben het heel zwaar. Vladimir heeft psychische klachten en gebruikt dure medicijnen. Olga gaf haar bedrijfje op om voor haar man en haar moeder

Olga

te zorgen. Ze hebben één dochter en ook een kleinkind in Kiev. Die vluchtten aan het begin van de oorlog naar Chmelnitski: *"Ze hebben een maand bij ons gewoond, ze sliepen hier op de grond."* Olga is heel dankbaar voor de hulp, ze leven eigenlijk van het pensioen van de 92-jarige moeder: *"Alle prijzen zijn omhoog, maar de pensioenen niet. Jullie hulp is zo'n ondersteuning!"*

200 mensen geëvacueerd

In het Chesed-gebouw praatte de directeur Igor ons bij: *"Er zijn 200 mensen geëvacueerd vanwege de oorlog. Voor een aantal minder valide oudere mensen hebben we 20 verzorgingsplaatsen in Duistland gekocht. Met ambulances zijn ze er naar toe gebracht. Voor 150 Joodse mensen uit het oosten, uit Marioepol, hebben we een kamp georganiseerd."* Igor vertrouwde ons ook toe: *"Toen de oorlog begon, zeiden ze: "Waarom ben jij nog gebleven?" Maar doordat ik bleef, raakten de mensen niet in paniek."* Er wordt veel extra hulp vanuit Amerika gegeven, zodat er ook veel gedaan kan worden voor de vluchtelingen, zoals hen te eten geven. En een ander voorbeeld, er kon voor hen een traumacentrum opgezet worden.

Bij Chesed

Hulp aan soldaten...

De volgende morgen vielen we met de neus in de boter. In het Chesed-gebouw was een bijeenkomst van allerlei (niet-Joodse) organisaties, die allemaal op hun wijze in deze oorlog hun bijdrage leveren aan sociale programma´s of aan het hulpverlenen en financieel en moreel ondersteunen van de soldaten. We kregen een rondleiding langs allerlei voorwerpen en hulpmiddelen die veelal met eigen handen gemaakt waren.

Bijeenkomst bij Chesed

Gezin van Igor en Victoria

Alleen vader werkt

Voor het gezin van Igor en Victoria was door de sponsor een groot pakket meegegeven. Ze hebben drie kinderen: Kristina, Dima en de baby Denis. Omdat alleen de vader werkt en de vaste lasten zo hoog zijn, wordt het gezin gesponsord. Wat waren ze blij met het bezoek en het pakket. De inhoud ervan werd op de tafel uitgespreid, zodat we er ook een foto van konden maken.

Dankbare mensen

We waren de Karpaten over en gingen eerst langs bij Viktor in Sjaljava om bij hem geld voor hulp in het 'oosten' af te geven. Via hem krijgen we honderden foto´s van dankbare mensen die geholpen worden met producten, die van het geld van Roechama gekocht worden.

Beiden overleden aan corona

In Uzgorod bezochten we de jonge weduwvrouw Ivette en haar drie kinderen, Arthur van 15 jaar, Savelij van 3 jaar, die op bed lag en hun zusje Adel, van 1 jaar en 8 maanden. Ivette´s man Dima en ook Dima´s moeder overleden beiden aan corona, Dima één dag na zijn moeder. Ivette kan nu alleen met hulp van vrienden en Stichting Roechama het hoofd boven water houden. Ze probeert wat geld te verdienen door bijvoorbeeld jam te maken. Van de regering krijgt ze een klein bedrag. Voor de kinderen was er speelgoed, een kleurboek en een kinderbijbel en voor Ivette het boek de Schuilplaats.

Sparen voor operatie

Op bezoek bij Chava kwamen we erachter dat ze staar heeft aan haar ogen en dat ze geld aan het verzamelen was voor een oogoperatie. Er werd vanuit de groep spontaan aangeboden om de ontbrekende 150 Euro bij te leggen. Chava werd geboren in Kazachstan, haar moeder was joods. Haar beide ouders kregen later werk in Oost-Oekraïne in een elektriciteitsbedrijf. Chava was nog jong, toen haar vader overleed, nog maar 42 jaar jong; ze leerde toen in Kiev. Haar moeder verhuisde eerst naar Lviv en later naar Uzgorod.

Troostrijke woorden

Voor de Joodse mensen die via Zhyttia geholpen worden, hadden we bij het begin van de sabbat weer een bijeenkomst in een restaurant. We wilden hen allemaal bemoedigen in deze tijd van oorlog, angst, geweld, gruwelijke beelden en onzekerheid. We zongen liederen en deelden uit het Woord de troostwoorden van de profeet Jesaja. Daarna kregen we een warme maaltijd opgediend en deelden we aan de mensen een zakje met cadeautjes uit.

Opening sabbat

Reis in oktober

We waren bij de grens Hongarije-Oekraïne deze keer de enige busjes die het land in wilden. We werden goed geholpen en waren snel over de grens. De helft van alle spullen uitgeladen bij Viktor, voorganger van een Messiaanse gemeente in Svaljava, o.a. twee generators, matrassen, kleding, heaters, 100-den First-aid-kits voor aan het front, warme dekens, voedselproducten en niet te vergeten 100 bijbels en 40 kinderbijbels. Via Viktor gaat alles naar het oosten gaat,

Uitladen bij Viktor

waar het uitgedeeld wordt aan de bevolking die in schuilkelders leeft of net bevrijd is. Maar er zijn nog geen winkels aanwezig en vaak ook geen licht en geen gas. Bij het uitdelen wordt ook het Evangelie altijd gedeeld, dat zien we op de honderden foto's en filmpjes die steeds naar ons doorgestuurd worden.

Gevlucht uit Maidanek

In Moekatsjevo bezochten we Eduard die in een rolstoel zit. Hij is al 46 jaar alleen. Eduard heeft de ziekte van Parkinson en brak zijn been. Eduard vertelde: *"Ik ben geboren in Omsk,*

Wim,Eduard en Roel

Spullen voor het Oosten

mijn vader is uit Maidanek daar naar toe gevlucht. Mijn opa is in Auschwitz omgekomen." Een goede buurvrouw kijkt naar hem om. Eduard was erg blij en opgeruimd. We zongen Hava Nagila, Eduard kende dat lied nog vanuit zijn jeugd. Ook hebben we *'Waarom ik?'* en *'De Schuilplaats'* achtergelaten.

Terug uit Moskou

Alla zorgt voor haar kleinkind Emma, die ondertussen al 13 jaar is. Emma was juist even bij haar moeder in Moskou toen de oorlog uitbrak: *"Ze is via de Baltische staten en Polen teruggekomen."* Alla belt soms met haar dochter in Moskou: *"Door de telefoon praten we niet over de oorlog."* Alla vertelde erg bang geweest te zijn. We bemoedigden haar met de Bijbelteksten op de kalender en het boek *"Onze God is groot".* Ze toonde veel belangstelling.

De nieuwe kalender

Gods leiding

Ongepland gingen we langs bij Natasja. Ze kwam ons buiten tegemoet en ze was steenkoud. De temperatuur in huis was nog geen 14 graden. De verwarmingsketel bleek stuk. Natasja: *"Hij is erg oud en kan niet gerepareerd worden."* Ze slaapt met de kat om warm te blijven. We gaven haar direct een elektrische deken. Ook regelden we een nieuwe ketel. Deze kostte wel 600 euro, wat via het project 'warmte' gefinancierd kon worden. Wat waren we dankbaar voor de leiding van de Heere, we mochten letterlijk warmte brengen!

Een elektrische deken voor Natasja

Blij met de kaarten

Faina zag er ellendig uit. Faina: *"Ik lijd, alles doet pijn. Ik eet staande anders kan ik niet meer overeind komen, slapen doe ik bijna niet, ik lig op één zij."* We brachten wat vreugde in haar leven. We hebben haar zelfs zien lachen. We lazen voor haar Psalm 23 met uitleg over dé Goede Herder. Faina reageerde: *"Ik bid altijd dat ik een paar uur mag slapen."* Ze is erg blij met de kaarten: *"Ze schrijven mij: we houden van u en we bidden voor u."*

Ons team bij Sasja

Galina

Kinderen in de schuilkelder
Sasja, die kunstenaar is, heeft soms epileptische aanvallen. Daarom hoeft hij niet in het leger. Zijn moeder kwam bij ons bezoek net uit school waar zij o.a. Russische (!) taal onderwijst. *"Er was alarm dus we hebben in de schuilkelder gezeten. We zitten er soms wel tweeënhalf uur, letterlijk op de grond. Er is alleen water en een toilet."* Toen we het boekje 'Twaalf Joden vinden de Messias' gaven, sloeg Sasja hem precies open bij: Elchanan, de kunstenaar! Hij vond dat zelf 'heel toevallig'. Dit boek en de Oekraïense Bijbel, die we ook gaven, zullen zeker gelezen worden.

Sasja en zijn moeder

Binnen 15 graden
Ook bij Roza binnen was het maar 15 graden. Daarom kreeg ook zij een elektrische deken. Roza heeft al twee zonen en veel kleinkinderen die in Israël wonen. Op onze vraag of ze er niet over denkt 'aliyah te maken' antwoordde ze dat ze daar over denkt: *"Mijn zoon wil mij zelfs in*

Roza

Boedapest ophalen!" Wim gaf haar de brochure *'Kom naar huis'*, waarin Gods plan met Zijn volk wordt uitgelegd. Wim zei: *"Een belangrijker reden voor aliyah dan kou en oorlog, is dat God Zijn volk verzamelt."*

Dochter in Marioepol
Onze contactpersoon Galina heeft twee dochters. Haar ene dochter is juist van haar vijfde kind bevallen in Israël; ze heeft geen man. Galina vertelde: *"Ze komt over een week terug naar Moekatsjevo."* De andere dochter woont in Marioepol: *"De hele oorlog al woont zij in een schuilkelder. Lange tijd kon ik geen contact met haar maken. Afgelopen zondag had mijn dochter WiFi en kon ze bellen. Wat een opluchting dat ze nog leeft. Maar haar ene zoon is door de Russen opgepakt, toen hij even de schuilplaats verliet op zoek naar water. We weten niet hoe het met hem is."* Bij ons afscheid vroeg Galina: *"Mag ik ook een Oekraïense Bijbel?"* Die gaven we haar, naast de andere cadeautjes die we overal gaven.

Ernstig auto-ongeluk
Christine kreeg vier jaar geleden een ernstig auto-ongeluk. Ze heeft heel lang nodig gehad om te revalideren. Tijdens het ongeluk zaten haar dochtertje Vladka en zoontje Artjom ook in de auto. Artjom heeft 's nachts nog pijn in zijn rechterknie. Vladka herinnert zich gelukkig niets van het ongeluk. Twee schattige kinderen. We hebben gelezen, gebeden, *'De Schuilplaats'* en andere cadeaus gegeven.

Uitgezwaaid door Chrstine en de kids

Ondergedoken Joden èn Duitsers in huis.

Het zeer oude echtpaar Vasili en Jolana, dat al 64 jaar samen is, stak het erf over naar het huis van Natasja, die hun 'thuiszorg' is. Het duurde heel lang voor ze na elkaar de trap opgeklauterd waren. Kinderen heeft het echtpaar niet. De ouders van Jolana verstopten Joden in hun huis, terwijl de Duitsers bij hen ingekwartierd waren. Jolana vertelde dat zij in de Sovjettijd, toen een Bijbel in huis hebben verboden was, de hele Bijbel heeft overgeschreven. Toen Vasili aan Wim vroeg om wat te vertellen zei Wim: *"Jullie zijn oud en hebben veel meer wijsheid."* Daarop reageerde Vasili met Job 12:11-13 te proclameren, waar ook dit in voorkomt: *"In de stokouden is de wijsheid en in de langheid van dagen het verstand."*

Bij Vasili en Jolana

Het echtpaar zong een paar liederen uit hun hoofd over de Heere Jezus. En wij zongen een lied voor hen.

Een maand in coma

Joera werd frontaal aangereden door een man die veel te hard reed. Hij lag een maand in coma en onderging veel operaties. Onze contactpersoon Nadya: *"We hebben heel veel gebeden dat hij uit coma zou komen. Ze hebben verschillende keren afscheid van hem genomen. Maar zijn vrouw Ira zei steeds: "Ik laat je niet gaan". Toen Joera bijkwam, moest hij alles weer leren; lezen, eten, praten enz."* Het erge is dat de man die het ongeluk veroorzaakt heeft, geen schuld wil bekennen. De moeder van Joera is in het buitenland gaan werken om alle dure rekeningen van het ziekenhuis te betalen: *"Joera heeft anderhalf jaar in het ziekenhuis gelegen. En hij heeft nog meer revalidatie nodig."* Joera en Ira hebben twee kinderen, Roman en Dasja.

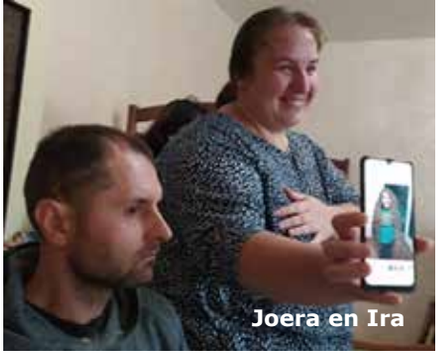
Joera en Ira

Verwarming niet aan

Misja heeft zwaar Covid gehad en heeft het ternauwernood overleefd. Hij heeft lichamelijk veel moeten inleveren. Hij vertelde: *"De verwarming hebben we nog niet aan gehad, de prijs van gas is erg hoog. Als het koud wordt, gaan we in het keukentje wonen."* Misja heeft veel familie in Israël. Omdat Misja noemde dat hij binnenkort 87 jaar hoopte te worden, lazen we psalm 91, waarin staat dat de zeer sterken 80 jaar worden. We baden om een zegen!

Misja en Anna

Geen elektriciteit

Het huis van Vika en Kolja was moeilijk te vinden; we reden twee keer verkeerd. 's Avonds brandt er namelijk geen straatverlichting i.v.m. elektriciteitstekorten door de energieterreur van de Russen. Ook in huis was het donker, want de elektriciteit was om dezelfde reden afgesloten. We zaten rond de tafel met daarop een paar kaarsjes. Dit gezin wordt gesponsord door Bapke en zij had een pakket klaargemaakt met kleding en spullen. Ze waren er heel blij mee. De zus van Vika, Mirosja, was ook aanwezig. Ze heeft kanker en daarna ernstig Covid gehad. *"Ik heb dit allemaal overleefd, de kanker is nu rustig, gebed helpt,"* getuigde ze, *"jullie hebben mij erg geholpen toen ik zware medicijnen nodig had."*

Geen stroom

Pensioen niet toereikend

Galina, onze contactpersoon in Vinogradovo, was speciaal voor ons bezoek teruggekeerd uit Hongarije. Daar verdienen ze geld bij, omdat hun pensioen niet toereikend is. Er stond zoals we gewend zijn een heerlijke maaltijd voor ons klaar. Eerst laadden we een grote hoeveelheid goederen uit. Galina zal zelf zorgen voor de verdeling onder de gesponsorde gezinnen. Zij hadden hun huis ook opengesteld voor acht vluchtelingen uit Kiev.

Nu aan het front

Nadya woont met haar twee dochters en haar zoon Joera en zijn vrouw. Joera had in het verleden vrijstelling voor militaire dienst, omdat hij TBC had gehad en nog steeds niet erg gezond was. Dit 'witte papier' is zoek geraakt.

Enige tijd geleden werd Joera opgeroepen voor militaire dienst. De vrijstelling kon hij niet tonen en hij werd opgehaald en bevindt zich nu aan het front. Galina was erg verdrietig. Ze begreep niet dat zijn moeder niet voor hem gestreden heeft om hem uit dienst te houden. Nadya zelf leek het allemaal niet zo heel erg te vinden. Wellicht ziet ze niet het grote risico dat haar zoon loopt.

Nadya vertelt

Hier lieten we hout bezorgen

Katja in haar rolstoel

Natalja met Misja en Ivanka

Zeer armoedig
Olga's man is overleden. Ze woont nu met haar dochter Natalja en de kleinkinderen Misja en Ivanka in het zeer armoedige en kleine huisje midden op het land. Roechama bekostigt het hout voor de kachel waarop ook gekookt wordt. Misja liet ons zien hoe hij de houtblokken klooft. De steel van de bijl was er gevaarlijk slecht aan toe. We gaven hem geld voor een nieuwe steel. Ivanka was blij met de cadeautjes, o.a. een barbiepop. We lieten een paar evangelisatie boekjes achter.

Nu aan het front
Anna is de schoonzus van Olga; hun mannen waren broers. De rommel in huis was onbeschrijfelijk. We vonden Anna in een klein (slaap)kamertje waar Anna de hele dag zit. Daar stond in de ene hoek een oude t.v. en in de andere een kachel waarop aardappelschijven gebakken werden. Anna was gespannen. Haar zoon Misja had een oproep gekregen voor het leger: *"Ik heb geprobeerd hem tegen te houden, maar hij wilde zelf zijn land verdedigen en hij bevindt zich nu aan*

Bij Anna

het front." In het erbarmelijke huisje woont ook dochter Vasila met haar man. Hij heeft ook een oproep gehad maar houdt zich schuil. We probeerden Anna te bemoedigen met de tekst op de kalender en we baden een gebed voor de veilige terugkeer van haar zoon.

Plotsklaps in rolstoel
Katja woont samen met haar vier zonen waarvan er drie een verstandelijke beperking hebben. De derde zoon Joera is automonteur. Hij is een grote steun voor zijn moeder. Katja kan sinds zes jaar, plotsklaps, niet meer lopen en verplaatst zich met een rolstoel. Zij is nu bezig met het verkrijgen van een invaliden-pensioen, maar dat is lastig. Om haar te onderzoeken moet zij een week opgenomen worden in een ziekenhuis. Maar wie past op haar kinderen, die hoewel volwassen niet voor zichzelf kunnen zorgen? De man van Katja woont niet meer bij haar. Hij heeft een groot alcoholprobleem en hij bekommert zich niet om Katja en de kinderen. Grote zorgen dus…

Op laatste avond vertrokken
In Beregovo bezochten we Julia, die sinds 2019 weduwe is. Roel en Cora sponsoren haar al een aantal jaar. We werden uitbundig ontvangen en de cadeaupakketten werden dankbaar in ontvangst genomen. Julia heeft twee dochters. De ene woonde al in Hongarije. Julia: *"Toen de oorlog begon heb ik Angelica en haar man en Ivan gelijk weggestuurd. Zij wonen nu bij haar zus. Op de laatste avond dat mannen nog naar het buitenland mochten, zijn ze vertrokken."*
We zagen dat de actie die door Roechama was gestart om een keuken en badkamer aan het schamele huisje aan te bouwen succes had gehad.

Roel, Julia en Cora

Haar taal is Hongaars
Onze contactpersoon in Beregovo is Elena. Dat was altijd haar man Ernst, maar hij is aan corona overleden. Ele-

na kent niet zo goed Russisch, haar taal is Hongaars, maar toch kent ze genoeg woorden om elkaar te begrijpen. We pikten haar op bij de synagoge, die helemaal opgeknapt is en waar ook nog diensten worden gehouden. Al wordt dat wel gedaan in een klein zaaltje bij de ingang, waar ook wekelijks een groep bij elkaar komt om een maaltijd te nuttigen, die door Roechama wordt bekostigd.

Leven van de sponsoring

Anna bleek verhuisd te zijn. Ze heeft haar letterlijk oude huis verkocht en haar zoon Joera heeft er een flat voor gekocht. Joera werkt in Nederland. Anna heeft hem enige tijd geleden in Hongarije nog ontmoet, omdat hij niet naar Oekraïne kan komen; dan halen ze hem op voor het leger. Anna heeft 40 jaar gewerkt en haar

Anna is verhuisd

pensioen bedraagt 3065 grivna dat is ongeveer € 80. Ze werkt af en toe nog als schoonmaakster. Haar pensioen gaat op aan vaste lasten. Zij leeft van de sponsering van Roechama. Anna: *"Als ik niet gesponsord werd, kon ik niet rond komen."*

Ondanks alles dankbaar

Maria had de gaspitten aangestoken om het in de keuken een beetje warm te krijgen. Ze begroette ons met: *"Ik ben blij dat jullie weer komen!"* Vorig jaar augustus vertelde ze ons dat haar zoon en haar kleinzoon allebei keelkanker hadden. Haar zoon bleek ondertussen overleden. Een lieve buurvrouw doet de boodschappen voor haar. Ze heeft veel last van haar rug: *"Ik ben op de grond gevallen en heb drie maanden op bed gelegen. Mijn rug doet heel erg pijn, maar een operatie is voor mij niet weggelegd."*

Maria

Maria is ondanks alles dankbaar: *"Als ik mij vergelijk met anderen dan ben ik dankbaar, ik krijg hulp."* Ze leest graag en was blij met de nieuwe boeken die wij voor haar hadden meegebracht.

Van pensioen geen operatie mogelijk

We bezochten Borbala en haar ongehuwde dochter van haar eerste man Margarita. Haar tweede man was Joods. Hij had in een concentratiekamp gezeten. Al haar familieleden zijn overleden. Borbala is niet gezond. Ze heeft hartklachten en ook heeft ze pijn in haar benen. Magarita heeft staar in beide ogen en kan heel slecht zien. Op de vraag waarom ze niet laat opereren antwoordde ze: *"Van een klein pensioentje kan je je niet laten opereren."*

Helemaal doof

De weduwe Lena heeft twee dochters, één woont met haar gezin in Hongarije. Haar tweede dochter Erica is doofstom. Lena: *"Toen Erica drie jaar was, moest ze een spuit krijgen en na die spuit is zij helemaal doof geworden."* Lena vertelt verder: *"Mijn man was Joods en we gingen altijd samen naar de synagoge, Israël is mijn volk!"* We zongen het lied *'Osé shalom'. 'De Schuilplaats'* leek ons een mooi boek voor haar en het boek Israël Mijn volk gaven we ook, naast natuurlijk de stroopwafels, kaas en de kalender.

Aan bed gekluisterd

Tamara van 51 jaar is nog steeds aan bed gekluisterd, ze kreeg een aantal jaren geleden een infarct.

Tamara krijgt zeven dagen per week hulp. Een gelovige zuster Ira uit Kiev is vier dagen bij haar. Tamara: *"Zij is heel goed!"* De ander dagen komt Martha, een zus van haar vader. We bespraken met haar de mogelijkheid om naar Israël te gaan. Toen we een lied zongen, legde ze haar verlamde hand op de deken en klapte er met haar andere hand op. Ze straalde.

Hij klaagde nooit

Sveta wordt door Bapke gesponsord. Er was gelijk een klik tussen hen beiden. Ze heeft twee dochters, één zoon en zes kleinkinderen. Haar dochter uit Kiev vluchtte met haar kinderen naar Duitsland. Sveta's moeder die we vorig jaar augustus nog ontmoetten is helaas ook overleden, een half jaar na haar man. Sveta vertelde over hem, hoe dapper hij was, dat hij ondanks zijn ziekte en pijn nooit klaagde. Sveta heeft een flinke tuin

Sveta en Bapke

Lena en Erica

achter haar woning: *"Het werken in de tuin is goed voor mijn geest."* Wat was ze blij met de zaden die Bapke meegenomen had.

Als we jullie niet hadden...
Ira - de dochter van Lydia die we al jaren sponsoren- , is een nicht van Sveta; zij was ook naar Sveta gekomen. Ira verzorgt haar demente moeder dag en nacht met heel veel toewijding: *"Ze kreeg anderhalf jaar geleden open wonden. Ze zijn nu zo goed als dicht, God zij dank! Maar mijn salaris gaat op aan de onderleggers."* We besloten die een volgende keer mee te nemen. Ira vertrouwde ons toe: *"Als we jullie niet hadden, zouden we honger lijden. Uit naam van mijn moeder heel erg bedankt."* Het boek *´De Schuilplaats´* zal met graagte gelezen worden.

Heel dankbaar
Valentina was arts; nu tobt ze zelf met haar gezondheid. Ze is verleden jaar aan haar hart geopereerd. Nu wordt zij behandeld voor borstkanker. Bekeken moet worden of een operatie noodzakelijk is. Officieel zijn de operaties gratis, maar de patiënt wordt alles in rekening gebracht. Dat kan oplopen tot wel 1000 dollar. We baden voor Valentina. Yudita die erbij was, appte een paar dagen later: *"Valentina belde en zei dat ze zich veel beter voelde na het gebed van jullie bij haar thuis. Ze is heel dankbaar!"* Alle dank aan de Heer.

Al in 2014 gevlucht
Kira's ouders zijn gescheiden. Haar Joodse moeder Natalja is naar Duitsland vertrokken. Als gezin vluchtten ze in 2014 van Donetsk naar Uzgorod. Natalja tobde met haar gezondheid. Nu ze naar Duitsland is verhuisd, zijn we Kira gaan sponsoren.

Kira met haar vriend

Geen slachtofferhulp
Ook Nelli en haar man Robert kregen bezoek. Zij heeft jaren als arts gewerkt bij Chesed. Maar nu is ze zelf hulpbehoevend vanwege allerlei lichamelijke klachten; ze heeft astma en last van haar gewrichten. Al gauw kwam er een fotoboekje tevoorschijn met familiefoto's. Het echtpaar heeft twee zonen en vier kleinkinderen. Hoewel Nelli is geboren in 1940 komt ze niet in aanmerking voor 'slachtofferhulp', omdat het gezin van Nelli geëvacueerd was tijdens de oorlog.

Cora, Nelli en Bapke

Gewoon een broedervolk
Weduwnaar Sasja woont met zijn dochter en haar man en dochtertje in twee kamers. Hij is 71, heeft 40 jaar gewerkt en zijn pensioen bedraagt ongeveer 100 euro per maand. Hij werkt nog bij, omdat hij van zijn werk houdt en ook omdat hij van zijn pensioen niet rond kan komen. Hij vertelde veel over de oorlog: *"Wij waren gewoon een broedervolk, we hebben samen de Duitsers verslagen."* Sasja spreekt ook veel gevluchte Russen uit Oost-Oekraïne; die willen niets (meer) met Rusland te maken hebben! Sasja vertelde dat er uit Uzgorod, een stad zo groot als Dordrecht, al meer dan 500 soldaten zijn omgekomen: *"Elke dag worden er hier soldaten begraven, veelal twintigers en dertigers. Iedereen kent wel iemand die is omgekomen!"* Het boek van *'Waarom ik?'* dat we hem gaven, zal Sasja zeker aanspreken.

Willen jullie bidden
Voor de sabbatavond waren alle gesponsorde gezinnen via Zhyttya uitgenodigd voor een bijeenkomst in restaurant 'Droezba' De dagen ervoor was het luchtalarm vaak afgegaan en we waren bezorgd dat de samenkomst niet door zou kunnen gaan. Velen hebben er voor gebeden en de Heere heeft verhoord. Ook Jaroslav was gekomen, hoewel hij behandeld wordt vanwege kanker. Hij was zelfs in staat de zegen over het brood nog uit te spreken. Hij heeft ook veel zorgen. Hij vroeg; *"Willen jullie bidden voor mijn zoon, hij vecht aan het front!"* Nadya heette iedereen welkom. We zongen met elkaar en wij zongen ook voor hen een lied. Wim bracht een woord van troost uit het Woord en we genoten van een heerlijke maaltijd. Aan het eind deelden we een tasje met de kalender, stroopwafels en waxinelichtjes uit. Het werd een onvergetelijke avond.

Sabbat in Droezba

De kinderzegen

Opnieuw een klusreis

Samenkomst bij Zhyttia

Dankbaar mochten we ook dit jaar weer een klus- en bemoedigingsreis maken, deze keer in het najaar, een prachtige reis vanwege de herfstkleuren. Vrijdag waren we precies op tijd om de Sabbatbijeenkomst bij de Messiaanse Gemeente Zhyttia in Uzgorod mee te vieren. Het was fijn om elkaar na een jaar weer te ontmoeten. We spraken af elkaar maandagmorgen weer te zien om dan de klusjes te inventariseren. Dit jaar zou blijken dat licht en water weer het thema zouden vormen, aangevuld met nieuwe sloten op deuren. Dagelijks komen we met Nadya en Vanya samen om de zegen van de Heere te vragen voor elk bezoek.

Elkaar vasthouden

Loeba is een lieve vrouw, we zijn er eerder geweest en het belangrijkste is: er voor haar zijn. Luisteren ook al versta je de taal niet; en elkaar vasthouden. De buitenlamp was in een slechte staat en samen met haar en Vanya zijn we naar de winkel gegaan om een betere uit te zoeken, haar arm door de mijne; bijzonder. Loeba is blij met een nieuwe werkende buitenlamp, zeker nu 's avonds de straatverlichting uit is.

Een nieuwe buitenlamp

Kookles

Bij Elvira was de bevestiging van de kraan in de badkamer kapot en de kraan ging alle kanten op. We zijn met elkaar een andere wezen kopen en Vanya en Bas hebben hem erop gezet. Onderwijl gaf Elvira kookles aan Marienel, wat een smakelijke maaltijd opleverde.

Van tafel gevallen

Alexanders tafel is kapot gegaan nadat hij eraf viel om iets op te hangen. De keukenla en linnenkast zijn ook hersteld, het was een gezegende ontmoeting waarin we een fijn gesprek met elkaar hadden.

Nieuwe lamp

De hanglamp in het kantoor van Zhytta, die erg oud en gevaarlijk was door de loszittende lampen en doorgebrande fittingen, is vervangen.

In de loop van de week bezochten we s avonds Yudita. Samen met Olga gaat ze met ons mee als we de andere Joodse mensen bezoeken. Zij had al een lijstje met klusjes klaar en omdat we wat tijd over hadden besloten we om alvast wat bezoekjes te plannen.

Nieuwe hanglamp bij Zhyttia

Zo dankbaar en zo blij

Fira heeft de ziekte van Parkinson en kan in Oekraïne niet de juiste medicatie krijgen. Via het netwerk binnen de Messiaanse gemeente Nieuw Lekkerland is er voor een voorraad gezorgd en ze was echt zo dankbaar, ik kan niet omschrijven hoe blij ze was, zo blij. We mochten haar verblijden met een paar nieuwe schoenen uit Nederland en hebben een nieuwe zekering in haar stoppenkast geplaatst.

Fira blij met medicijnen

Nieuwe kraan

Yudita, heeft een nieuwe kraan in keuken gekregen en een nieuw snoer aan een verwarmingsplaat, zodat ze deze bij haar stoel kan plaatsen en de kachel niet aan hoeft te zetten.

Eindjes aan elkaar knopen

Bij Olga, een jonge weduwe met haar tienerdochter Eva, was een poot van de slaapbank afgebroken. Er lag nu een steen onder. Ook ging een deur

niet meer dicht, wat tocht veroorzaakte. En er was een ruit gebroken, waardoor er veel kou naar binnenkwam. Haar dochter Eva sprak vloeiend Engels en er kwam een fijn gesprek op gang. Ze wonen in een oud huis dat nog van Olga's ouders is geweest en veel onderhoud vergt. Het is financieel niet op te brengen met het inkomen dat Olga heeft. Ze probeert de eindjes op een positieve manier aan elkaar te knopen en is een krachtige vrouw. De staat van het huis laat inderdaad nogal te wensen over en ze was zo blij met de kleine klusjes die nu gedaan werden en het raam dat gerepareerd is. Ze kookte in ons bijzijn een eenvoudige maaltijd dat als een vorstenmaal smaakte vanwege de goede atmosfeer die er was.

Spontane omhelzing

Bij Olga en Misja was een lijst met opgespaarde klusjes, waaronder het raam, een draai/kiepraam wat bij de kiepfunctie zowat uit de sponning viel. Dit vergde vooral denkwerk, gelukkig met resultaat. Het raam werkt weer zoals het moet; dit leverde een zeer spontane omhelzing op.

Een blije Olga

Ook een keukenkastdeurtje weer sluitend gemaakt en een kraan kunnen repareren. En lampen verwisseld voor energiezuinige lampen. De sfeer was wat gespannen, Olga vertelde dat hun zoon opgeroepen was en in Charkov gelegerd is. Bij elk telefoontje zag je angst op de gezichten verschijnen.

In het koude huis

Loedmila, een oudere dame, heeft in haar appartement twee voordeuren achter elkaar en van beide deuren werkte het slot niet. Ze was bang ze op slot te doen omdat ze dan of niet meer naar buiten of niet meer naar binnen kon als ze wegging. De beide sloten zijn vervangen voor nieuwe. Bas zat in de koude hal en wij in het koude huis. Loedmila durft de kachel nog niet aan te zetten i.v.m. de kosten en het was echt erg koud. Vreemd genoeg was het buiten warmer dan binnen.

Man en schoonmoeder overleden

Yvette is een hele jonge weduwe met drie kinderen, die vorig jaar haar man en schoonmoeder aan Covid verloren heeft. Ze vroeg hulp bij een bedbank waarvan de achterwand was afgebroken en de radiatorknop lekte. Ze vroeg Bas er een nieuwe op zetten. Maar omdat er geen handleiding van

Yvette

de cv-ketel was, die anders aangesloten is dan in Nederland, hebben we besloten dit door een "meester" te laten uitvoeren. De bedbank konden we wel repareren. En we lieten er wat lekkers en speelgoed voor de kinderen achter.

Vonken uit stopcontact

Doesja, de weduwe van Stephan, stond ons buiten op te wachten. We mochten haar bezoeken toen haar man nog leefde. Al een paar dagen waren we op zoek naar iemand met schoenmaat 42 en zij was degene die ze paste. Ze was zo blij met een paar leren schoenen waarmee ze in de regen kan. Haar hulpvraag was een simpele vraag: *"Kan je een roede voor een gordijn ophangen zodat er geen tocht langs komt? En… als ik de stekker uit het stopcontact trek dan komen er vonken uit."* Het stopcontact zat los en kon goed vast-

Doesja heeft maat 42

gezet worden. Daarna liep Bas naar de balk waar de gordijnroede op bevestigd moest worden. Deze was in zeer slechte staat en moest verstevigd worden om de roede vast te kunnen schroeven. Dit had nogal wat voeten in aarde maar de roede hangt en we hadden zelfs een dik gordijn bij ons wat gebruikt kon worden. We hebben hartelijk afscheid van elkaar genomen en hopen elkaar zeker nog eens te ontmoeten.

Langdurig klusje

Voor moeder Antonia 98 en dochter Lilya hadden we bollen wol meegenomen omdat ze dol op handwerken is en het haar goed bij de tijd houdt. We werden wederom hartelijk onthaald. Er was een lamp, twee driehoeken met drie lampen ertussen, die het niet deed. Ze hield van de lamp omdat het voor hun de Davidster symboliseerde. Bas wilde er graag naar kijken. Het werd een langdurig klusje, maar het resultaat mag er zijn, twee dankbare dames en een brandende lamp.

Kelder loopt onder

Maria had problemen met een lamp en vroeg of Bas dit kon verhelpen. Deze keer was het echter niet de lamp maar een schakelaar die doorgebrand was. Met een nieuwe schakelaar in de muur heeft ze weer voldoende licht. Maria is weduwe en ze vroeg aan Bas een sterke hand: of hij in de kelder een hek tussen twee muren wilde leggen zodat ze, als er veel regen is en de kelder onder loopt, daar spullen op kon zetten. Ze had het hek echter zelf al naar beneden gebracht, ongelofelijk zo'n zwaar hek in haar eentje naar

beneden sjouwen, wat een sterke vrouw. De vraag was nog zo eenvoudig niet en met vereende krachten in een krappe ruimte ligt het hek nu naar haar wens.

Heel laag inkomen
Laat in de middag was ons laatste bezoek aan Renate en haar moeder Eva. Renate is vorig jaar hertrouwd en zwanger van haar 4e kindje. De omstandigheden zijn er slecht, het inkomen is heel laag. We mochten luiers en babyspullen uit Nederland brengen en wat speelgoed voor de kinderen, het was een emotioneel afscheid van haar.

Luchtalarm
Sveta, een hartelijke weduwe, verraste ons met aardappelpuree en kip bij binnenkomst. Ook hier kon de deur niet meer op slot en was de enige optie het slot te vervangen. Maar er was luchtalarm wat betekent dat de winkels gesloten zijn. Nu hebben we al gemerkt dat de kleine winkels hier wel eens mee smokkelen en het winkeltje waar we dit soort dingen kopen was daar geen uitzondering op. Toch maar even daarheen gereden en jawel, ze verkochten het juiste slot voor de deur. Inmiddels was Ira van ons sponsorgezin langsgekomen, een nicht van Sveta, en was er een fijne ontmoeting.

Bij Sveta

De kinderzegen buh Zhyttia

Thema oorlog dominante factor
Opgetogen zijn we aan het werk geweest, zoals altijd is de ontvangst hartelijk en word je gul ontvangen met een zelfgemaakte maaltijd of lekkers bij de koffie. De verhalen komen los en lief en leed werd gedeeld. Ook hier is het thema oorlog de dominante factor. Al is het relatief rustig in Uzgorod, de gevolgen zijn te merken. Iedereen kent wel iemand die er direct bij betrokken is en vooral de energieprijzen zijn voor de mensen die we bezochten een zware last; de kachel blijft uit, zelfs als het koud is.

Fijne ontmoetingen

Alle glorie aan Hem alleen
Zo mochten we het uitverkoren Volk van God dienen op een praktische wijze, bemoedigen en getuigen dat God getrouw is. Hij is onze Hulp, onze Gids en Raadsman. Alle Glorie aan Hem alleen.

Reis november

De Heere is mijn licht en mijn heil
Deze reis was in veel opzichten anders dan anders. In onze busjes zaten warme kleding en dekens, voedsel, zaklampen, maar ook vijf generatoren. Als eerste bezochten we Rovno. Eén generator was voor de Joodse gemeenschap daar. In Rovno wonen ook de twee gezinnen, die twee maanden bij Arie en Marjan en bij Marloes in huis hebben gewoond. Maandag bezochten zij deze gezinnen.
Het weerzien van de gezinnen die in Nederland geweest waren was als een droom. Wat een blijdschap om elkaar weer te zien! De gezinnen waren als familie voor elkaar geworden! Het werd een onvergetelijk bezoek! Wim en Ria bezochten ondertussen vijf gesponsorde gezinnen in Rovno. Ook die bezoeken waren indrukwekkend. Het meeste indruk maakte het bezoek aan Tamara en Vasili. Tamara moest erg huilen, toen ze vertelde over haar zoon Oleg, die al een halfjaar aan het front is. Ze weten niet waar, dat is geheim. Ze maken zich grote zorgen. Met elkaar baden we voor bescherming van Oleg. En zoals later bij veel bezoeken, lazen we ook hier de toepasselijke psalm 27: *"De Heere is mijn licht (we zaten in het donker vanwege stroomuitval!) en mijn heil, voor wie zou ik vrezen….. al brak er een oorlog (!) tegen mij uit, toch vertrouw ik."* Ook lieten we een aantal bemoedigende boekjes achter, zoals we bij elk bezoek deden.

Werk van liefde
Eind van de middag reden we naar Tuchin, naar de gemeente van Viktor. We hadden voor zijn gemeente een aggregaat. We zaten in het donker, maar kregen een heerlijke maaltijd en de jeugd zong prachtige liederen voor ons. Later stuurde Viktor een bedankbrief. De vertaling luidt:

Dankbaarheid
"De Kerk van Evangelische christenen

Weerzien van de gezinnen

Zingen in het donker

in het dorp Tuchin, regio Rivne betuigt grote dankbaarheid aan jullie allen voor jullie werk van liefde dat jullie aan onze kerk en het volk van Oekraïne bewijzen. Met jullie hulp hebben we voor warmte gezorgd in de kerk, dat geeft ons de mogelijkheid in de warmte onze God te loven met dankzegging. Ook hebben we met jullie hulp 2 ton voedsel naar de uitgehongerde Donbass in het dorp Gornyak, regio Donetsk gebracht.
Ook zijn we met jullie hulp begonnen het dak van het gebouw voor vluchtelingen dicht te maken. Vanwege de frequente stroomstoringen, vooral in de winter, zijn er veel ernstige problemen en jullie hebben dit opgelost door een generator aan onze kerk te schenken, die we niet alleen in de winter gebruiken, maar ook in de zomer om evangelisatiediensten op straat te geven, om een luidsprekersysteem aan te sluiten.
Ook een bezoek aan onze kerk van Wim en Ria met vrienden moedigen ons aan om God en mensen met liefde, belangeloos en oprecht te dienen. We hopen dat we samen nog veel meer kunnen doen voor de glorie van God en voor de redding van mensen voor het Koninkrijk van God.
We zegenen jullie, de kerk van de medewerkers van de stichting, jullie kinderen en jullie werk in de naam van de Heiland. Wees Gezegend!
Met vriendelijke groet, Pastor Victor."

Tranen in hun ogen

Dinsdag gingen we op weg naar Oleg, voor wie we ook een generator hadden. Zijn gezin is naar Nederland gevlucht en bezoekt onze gemeente. Hijzelf is af en toe in Nederland. Doordat het erg sneeuwde, kwamen we pas om half 11 aan. We dachten alleen Oleg te ontmoeten. Maar het kleine kerkje was goed gevuld en de mensen waren al aan het zingen. Oleg vroeg of Wim uit het Woord wilde delen en over ons werk onder de Joden. Er waren namelijk ook vijf Joodse mensen aanwezig. Later schreef Oleg:
"Nogmaals heel erg bedankt, God werkte door jullie heen. We zijn erg bemoedigd en gezegend door jullie. Ik heb veel verteld in de kerk wat een

Met Oleg

geweldige mensen de Nederlanders zijn en nu vertellen ze me zelf dat jullie erg aardig zijn! Ik werd gebeld door mensen die bij de dienst waren (ik heb hetzelfde ervaren) en ze zeiden dat er tranen in hun ogen stonden vanwege de grote barmhartigheid van God voor ons en de glorie van de Heer, die Hij aan Israël toont, waar wij ook bij mogen horen, door het Bloed van Jezus Christus! Heel erg bedankt

Generator afgeleverd

voor de giften en de generator. Ik als voorganger moest nadenken over hoe het moet in een kerk zonder stroom, maar er was echt geen mogelijk om het aan te schaffen. Wat een enorme zegen van God!"

Rijden door de sneeuw

Doordat we uren door de sneeuw reden over afgelegen wegen, kwamen we veel later dan gedacht aan in Vinnitsa. Daar regelden we eerst wat zaken bij Chesed en ontmoetten we Sergey weer! Vervolgens hadden we een afspraak met de voorganger van

Ontmoeting met Sergey

de messiaanse gemeente in Vinnitsa, Ruslan. Hij wilde ook graag samenwerken en we wisselden contacten uit.

'Toevallig'

Vervolgens reden we door het donker naar Chmelnitski, waar we snel nog even Sofia bezochten. De volgende morgen gingen we eerst naar het kantoor van Chesed. Ook voor hen hadden we een generator. En daarnaast nog veel kleding, zaklampen etc. Daarna vertrokken we naar Kamenets-Podolski.
Daar aangekomen was alles donker, de stroom was overal uitgevallen. We ontmoeten in het gebouw van Chesed al twee gezinnen, die we sponsoren. Daarna bezochten we nog twee gezinnen thuis. Het ene gezin was 'toevallig' het sponsorgezin van Arie en Marjan. We werden hele-

Marian en Arie bij hun adoptiegezin

Besneeuwde wegen

maal bijgepraat over hun dochter in Israël. 's Avonds gingen we nog even de stad in om wat te eten. Daar zagen we de indrukwekkende borden van omgekomen soldaten.

Wat een liefde en warmte

De volgende morgen vertrokken we naar Uzgorod, via Ternopol. En 'toevallig' woonde het adoptiegezin van Marloes precies langs de weg die we reden. We bezochten dit lieve gezin; oma, moeder en hun door Tsjernobyl gehandicapte dochter. Wat een liefde en warmte straalde dit gezin uit! Bemoedigd vervolgden we de – langere reis naar Uzgorod.

Marloes met haar adoptiegezien

Spullen naar het oosten

Op weg naar Uzgorod deden we Svaljava aan. Daar woont een andere Viktor. Via hem brengen we voortdurend spullen naar het oosten. Ook deze keer hadden we veel warme dekens en kleren bij ons. Maar ook veel voedsel, kinderbijbels en een aggregaat. Twee dagen later kregen we de foto's al van de spullen die weg gebracht werden naar het oosten.

Alles aardedonker

In Uzgorod aangekomen was het aardedonker. Het was al avond en er was nergens meer verlichting. Ook in ons hotel was het aardedonker. We moesten ons met een zaklamp redden. Zo ondervonden we een klein beetje wat de Oekraïners voortdurend ondervinden. Geen stroom betekent geen warmte, geen douche, geen licht, geen internet, geen thee of koffie, geen warme maaltijd… We hadden wel honger en konden gelukkig in een donker restaurant bij kaarslicht wat eten. Voorwaarde was wel dat we contact betaalden, want het pinapparaat werkte niet. Die dag was er van 's morgens 8 tot 's avonds 12 uur geen stroom! En de volgende morgen om 7 uur viel het weer uit! De schoonmaakster van Chesed had 2 uur in de lift vast gezeten. Op straat was het ook een chaos, doordat verkeerslichten niet werkten.

Glorie aan God, de Schepper

Vrijdag bezochten we het kantoor van Zhyttia, en het kantoor van Chesed. Verder deden we nog boodschappen en maakten ons klaar voor de sabbatviering bij Zhyttia. Dat was weer een van de hoogtepunten van de reis. Gelukkig was er geen luchtalarm en geen stroomuitval; iedereen kon dus komen. Het werd een heel fijn samen zijn. Arie, Marjan en Marloes gaven hun getuigenis en Wim deelde uit het Woord. Het was een prachtige afsluiting van een heel bijzondere, onvergetelijke reis. In alles hebben we gezien hoe prachtig God alle dingen leidt. Marjan schrijft: *"De eerste dagen kwam er zoveel op ons af om te verwerken, bijna niet te bevatten zo bijzonder het is. Het reizen, soms over bijna onbegaanbare wegen volgens Nederlandse begrippen. De ontmoeting met de Oekraïense vrienden die bij ons gewoond hebben, zo warm en hartelijk, het voelde bijna onwerkelijk om nu bij hen te zijn. De andere ontmoetingen, met de mensen die gesponsord worden, hun verhalen die ontroeren, de mensen van Chesed, met hart en ziel betrokken bij hun werk, leiders van gemeenten vol van hun werk in Gods wijngaard. Het werk is een enorme steun en bemoediging voor iedereen hier. Roechama brengt haar naam hier in praktijk. Het getuigenis van Jeshua, het Licht in deze duistere, moeilijke tijd wordt overal achtergelaten. Boven alles ervaren we de bijzondere leiding van onze Vader in de hemel en Zijn onmisbare bescherming. Ook mochten we onze sponsorgezinnen ontmoeten, die 'toevallig' ook op de route woonden. Ontroerend!!! Zo veel, zo veel…..*
Glorie aan God, de Schepper, die ieder mens op het oog heeft en een ieder hoort, die tot Hem roept."

Afsluiting van de reis bij Zhyttia

Onze busjes

Kalender bestellen

De jaarlijkse bureaukalender met daarop de Bijbelse feesten en ook Joodse gedenkdagen is in de Russische versie al uitgedeeld aan alle gesponsorde gezinnen. De meeste zijn uitgedeeld door onze contactpersonen, maar wij hebben zelf tijdens onze laatste twee reizen ook kalenders uitgedeeld. De reacties zijn heel positief. De kalender staat overal op een zichtbare plek en altijd bij de juiste maand. De Bijbelteksten zijn voor hen vaak een bemoediging.
Michaïl in Mogilov-Podolski krijgt zijn kalender bij de ingang van de synagoge.

De kalender wordt ook nog in het Nederlands uitgegeven. Wanneer u er één (of meerdere) wilt bestellen, stuur ons dan een berichtje via **info@roechama.nl**

Warmte voor Oekraïne

Dankzij de actie "warmte voor Oekraíne" hebben we al veel van onze adoptiegezinnen en ook anderen in Oekraïne kunnen helpen.
We hebben haardhout laten bezorgen en zeven generatoren hebben hun weg al gevonden naar Oekraïne. Maar we konden ook honderden zaklampen, thermosflessen, elektrische dekens, heaters, benzinebranders enz. aanschaffen.
Nu de winter is aangebroken is warmte harder dan ooit nodig. Daarom gaan we door met de actie. Helpt u mee?

www.roechama.nl

Stichting Roechama

Claes de Jongestraat 31
2957 AD Nieuw-Lekkerland
Tel: 0184-683478
E-mail: info@roechama.nl

IBAN : NL54 RABO 0362 4394 86
BIC : RABONL2U
KvK nr: 24358678
RSIN nr : 813093867